

Briselē, 2017. gada 19. maijā
(OR. en)

9057/17

Starpiestāžu lieta:
2016/0404 (COD)

COMPET 328
MI 400
ETS 38
DIGIT 132
SOC 329
EMPL 246
CONSOM 202
CODEC 785

PIEZĪME

Sūtītājs:	prezidentvalsts
Saņēmējs:	Padome
lepr. dok. Nr.:	8713/17 COMPET 282 MI 365 ETS 33 DIGIT 111 SOC 300 EMPL 225 CONSOM 168 CODEC 701
K-jas dok. Nr.:	5281/1/17 REV 1 COMPET 22 MI 32 ETS 3 DIGIT 6 SOC 16 EMPL 12 CONSOM 11 CODEC 36 IA 7
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA par samērības novērtējumu pirms jauna profesiju regulējuma pieņemšanas – vispārēja pieeja

Pielikumā pievienots minētā priekšlikuma teksts tādā redakcijā, kādā tas tika izstrādāts Pastāvīgo pārstāvju komitejas 2017. gada 10. maija sanāksmē.

Prezidentvalsts ierosinātais teksts ir **pasvītrotā treknrakstā**, svītrojumi ir izcelti ar vienkāršu svītrojumu.

Padome tiek aicināta vienoties par vispārēju pieeju attiecībā uz šo tekstu.

Priekšlikums –

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA

par samērības novērtējumu pirms jauna profesiju regulējuma pieņemšanas

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 46. pantu, 53. panta 1. punktu un 62. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ¹,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ²,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru,

¹ OV C , , . lpp.

² OV C , , . lpp.

tā kā:

- (1) Brīvība izvēlēties profesiju ir pamattiesības. Eiropas Savienības Pamattiesību harta garantē brīvību izvēlēties profesiju, kā arī darījumdarbības brīvību. Darba ņēmēju brīva pārvietošanās, uzņēmējdarbības veikšanas brīvība un pakalpojumu sniegšanas brīvība ir Līgumā noteikti iekšējā tirgus pamatprincipi. Valsts tiesību normās, kas nosaka prasības pielaišanai reglamentētās profesijās, tādējādi nedrīkstētu būt nekādi nepamatoti un nesamērīgi šķēršļi, kas kavētu šo pamattiesību īstenošanu.
- (2) Ja Savienības tiesību aktos nav īpašu noteikumu, kas saskaņo prasības par pielaišanu reglamentētā profesijā vai darbošanos tajā, dalībvalsts prerogatīva ir lemt, vai un kādā veidā reglamentēt profesiju, nepārkāpjot nediskriminēšanas un proporcionalitātes principus.
- (3) Proporcionalitātes princips ir viens no Savienības vispārējiem tiesību principiem. No judikatūras³ izriet, ka valstu pasākumiem, ar kuru starpniecību panāk, ka Līgumā garantēto pamatbrīvību īstenošana tiek kavēta vai padarīta mazāk pievilcīga, būtu jāizpilda šādi četri nosacījumi: to pamatā būtu jābūt sabiedrības interešu mērķiem; tiem būtu jābūt atbilstīgi izstrādātiem, lai garantētu paredzēto mērķu sasniegšanu; tiem būtu jābūt paredzētiem vienīgi šā mērķa sasniegšanai.

³ Lieta C-55/94 *Reinhard Gebhard / Consiglio dell'Ordine degli Avvocati e Procuratori di Milano* [1995] Krājums I-4165.

- (4) Izsludinot tā saucamo savstarpējās novērtēšanas procesu, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/36/EK ⁴ tika noteikts, ka dalībvalstu pienākums ir novērtēt, cik samērīgas ir to prasības, kas ierobežo pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās, un paziņot Komisijai novērtējuma rezultātus. Šis process nozīmēja, ka dalībvalstīm bija jāizvērtē visi tiesību akti attiecībā uz tām profesijām, kas tiek reglamentētas valsts teritorijā.
- (5) Savstarpējās novērtēšanas procesa rezultāti atklāja, ka trūkst skaidrības par kritērijiem, kas valsts kompetentajām iestādēm jāizmanto, novērtējot, cik samērīgas ir prasības, kas ierobežo pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās, kā arī to, ka šo pasākumu kontrole ir neviendabīga visos regulējuma līmeņos. Tāpēc, lai novērstu iekšējā tirgus sadrumstalotību un šķēršļus, kas jāpārvar, lai uzsāktu vai izvērstu noteiktas darbības algotā darbā vai pašnodarbinātā statusā, ir nepieciešams izveidot vienotu pieeju Savienības līmenī, lai nepieļautu, ka tiek pieņemti nesamērīgi pasākumi.
- (6) Savā 2015. gada 28. oktobra paziņojumā "Vienotā tirgus pilnīgošana – plašākas iespējas cilvēkiem un uzņēmējdarbībai" ⁵ Komisija norādīja, ka ir jāpieņem analītisks samērības satvars, lai dalībvalstis to izmantotu, pārskatot profesiju esošo regulējumu vai ierosinot jaunu.
- (7) Darbībām, kas ir ietvertas šajā direktīvā, būtu jāattiecas uz reglamentētajām profesijām, kas ietilpst Direktīvas 2005/36/EK darbības jomā. **Šajā direktīvā terminam "reglamentēta profesija" būtu jāattiecas gan uz esošām reglamentētām profesijām, kā definēts Direktīvā 2005/36/EK, gan uz profesijām, ko dalībvalstis apsver reglamentēt, kā rezultātā uz tām var attiecināt Direktīvā 2005/36/EK iekļauto "reglamentētas profesijas" definīciju.** Šī direktīva būtu jāpiemēro papildus Direktīvai 2005/36/EK un neskarot citus noteikumus, kas paredzēti atsevišķā Savienības tiesību aktā par pielaišanu un darbošanos konkrētā reglamentētā profesijā.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu (OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.).

⁵ COM (2015)550 *final*.

(7.a) Ar šo direktīvu paredz noteikumus, kas būtu jāpieņem, pirms tiek ieviesti jauni vai grozīti esošie normatīvie vai administratīvie akti, ar ko ierobežo pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās. Tādiem noteikumiem, ar ko netiktu ierobežota pielaišana reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās, piemēram, redakcionāliem grozījumiem vai apmācību kursu satura tehniskiem pielāgojumiem, nevajadzētu ietilpt šīs direktīvas darbības jomā.

(7.b) Ja dalībvalstis transponē atsevišķā Savienības tiesību aktā noteiktas konkrētas prasības attiecībā uz konkrētas profesijas regulējumu, samērības novērtējums, kā izklāstīts attiecīgajos šīs direktīvas noteikumos, nebūtu jāpieņem. Neatkarīgi no iepriekš minētā noteikumi attiecībā uz uzraudzības, informēšanas un pārredzamības prasībām, kas izklāstītas šajā direktīvā, būtu jāturpina piemērot.

- (8) Dalībvalstīm būtu jāspēj izmantot vienotus reglamentējošos noteikumus, kas izstrādāti, pamatojoties uz skaidri definētiem juridiskiem jēdzieniem attiecībā uz dažādiem profesiju reglamentēšanas veidiem visā Savienībā. Pastāv dažādi profesijas reglamentēšanas veidi, piemēram, nosakot, ka konkrētā darbībā var pielaist un šo darbību var veikt tikai personas, kam ir attiecīga profesionālā kvalifikācija. Valsts tiesību akti arī var regulēt, kādā veidā var darboties profesijā, nosakot profesionālo nosaukumu izmantošanas nosacījumus.
- (9) Dalībvalstu pienākums ir pierādīt pamatojumu un samērību. Tādējādi dalībvalsts ierosinātā regulējuma iemeslu pamatojumam būtu jāpievieno analīze, kurā izvērtē valsts pieņemtā pasākuma atbilstību un samērību, un konkrēti pierādījumi, kas pamato tās argumentus, **nemot vērā attiecīgās dalībvalsts konkrētos apstākļus. Materiālos, kas pievienoti no jauna ieviestiem vai grozītiem noteikumiem, būtu jāietilpst pietiekami detalizētam paskaidrojumam, lai būtu iespējams novērtēt atbilstību proporcionalitātes principam.**

- (10) **Pēc pieņemšanas** [...] ir jāpārtrauc to **jauno vai grozīto** [...] noteikumu samērība, kas ierobežo pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās. Ierobežojošo valsts tiesību aktu samērība reglamentēto profesiju jomā būtu jāpārskata, ne tikai pamatojoties uz to, kāds bija tiesību akta pieņemšanas mērķis, bet arī ņemot vērā tiesību akta sekas, kas novērtētas pēc tā pieņemšanas. Valsts tiesību akta samērība būtu jānovērtē, pamatojoties uz to, kāda attīstība ir notikusi **reglamentētās profesijas** attiecīgajā jomā pēc tiesību akta pieņemšanas.
- (11) Dalībvalstīm būtu jāveic samērības novērtējumi objektīvi un neatkarīgi [...], **nemot vērā objektīvus novērojumus, tostarp gadījumos, ja profesija tiek reglamentēta netieši, sniedzot konkrētai profesionālajai struktūrai pilnvaras to darīt. Dalībvalstis var saņemt šādu atzinumu no jebkuras struktūras, kuru tā uzskata par atbilstīgu un spējīgu sniegt šādu atzinumu, tostarp no esošām struktūrām, kas ir daļa no valsts likumdošanas procesa.** [...] **Tas ir jo īpaši svarīgi gadījumos, kad** novērtējumu **veic** [...] vietējās iestādes, reglamentējošās struktūras vai profesionālās organizācijas, kuras tuvāk pārzina vietējos apstākļus un kurām ir īpašas zināšanas, un tāpēc tās noteiktos gadījumos varētu vislabāk noteikt veidu, kā sasniegt sabiedrības interešu mērķus, **un** [...] kad politiskā izvēle, ko izdarījušas šīs iestādes vai struktūras, sniedz labumu jau nodibinātiem ekonomikas dalībniekiem uz tirgus jaunpienācēju rēķina.

(12) Ja iespēja uzsākt vai izvērst noteiktu darbību kā algotu darbu vai pašnodarbinātā statusā ir atkarīga no tā, vai tiek izpildīti konkrēti noteikumi, kuri attiecas uz konkrētu profesionālo kvalifikāciju, ko tieši vai netieši ir noteikušas dalībvalstis, ir jānodrošina, ka šie noteikumi ir pamatoti, ņemot vērā sabiedrības interešu mērķus, piemēram, LESD noteiktos mērķus, proti, sabiedriskās kārtības, valsts drošības un sabiedrības veselības mērķus, vai primāros iemeslus, kas skar vispārējās intereses un kas par tādiem ir atzīti Tiesas judikatūrā, **un kas var turpināt attīstīties**. Svarīgi ir nodrošināt, ka sabiedrības interešu mērķi tiek pienācīgi identificēti, lai noteiktu regulējuma intensitāti. Piemēram, lai nodrošinātu sabiedrības veselības aizsardzību augstā līmenī, dalībvalstīm būtu jābūt zināmai rīcības brīvībai lemt, kādā pakāpē tās vēlas panākt sabiedrības veselības aizsardzību un kādā veidā šo aizsardzību sasniegt. Nepieciešams arī precizēt, ka par primārajiem iemesliem, kas skar vispārējās intereses un kas par tādiem ir atzīti Tiesas judikatūrā, ir uzskatāmi arī šādi iemesli: sociālā nodrošinājuma sistēmas finansiālā līdzsvara saglabāšana; patērētāju, pakalpojumu saņēmēju un darba ņēmēju aizsardzība; atbilstīgas tiesvedības nodrošināšana; tirgus darījumu taisnīgums; krāpšanas apkarošana un nodokļu nemaksāšanas un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas novēršana; [...] **transporta** drošība; ceļu satiksmes drošība; vides un pilsētvides aizsardzība; dzīvnieku veselība; intelektuālais īpašums; valsts vēstures un mākslas mantojuma, sociālās politikas mērķu un kultūrpolitikas mērķu nodrošināšana un saglabāšana. Saskaņā ar iedibināto judikatūru tīri ekonomiskas dabas pamatojums, kam būtībā ir protekcionisma mērķi, vai tīri administratīvi apsvērumi, piemēram, kontroles vai statistikas informācijas vākšana, nevar būt sabiedrības interešu primārie iemesli.

(12.a) Dalībvalstis nosaka tādu aizsardzības līmeni, kādu tās vēlas nodrošināt sabiedrības interešu mērķiem, un samērīgu veidu, kā šādu līmeni panākt. Tas, ka viena dalībvalsts piemēro stingrākus nosacījumus nekā otra, nenožīmē, ka šis dalībvalsts nosacījumi ir nesamērīgi un tādēļ neatbilstīgi ES tiesību aktiem.

- (13) Ja dalībvalsts ir nodomājusi reglamentēt profesiju vai grozīt esošās normas, būtu jāņem vērā ar sabiedrības interešu mērķu sasniegšanu saistīto risku būtība, jo īpaši riski patērētājiem, profesionāļiem vai trešām personām. Būtu arī jāpatur prātā, ka profesionālo pakalpojumu jomā parasti starp patērētājiem un profesionāļiem informācija ir asimetriska. Profesionāļiem ir augsta līmeņa tehniskās zināšanas, kuru patērētājiem var nebūt, un tāpēc patērētāji konstatē, ka viņiem ir grūti novērtēt viņiem sniegto pakalpojumu kvalitāti; **tas joprojām var notikt, neskatoties uz potenciālu informācijas asimetrijas samazināšanos starp profesionāliem un pakalpojuma saņēmējiem zinātniskās un tehnoloģiskās attīstības rezultātā.**
- (14) Lai izpildītu proporcionalitātes prasību, pasākumiem būtu jābūt tādiem, lai varētu nodrošināt noteiktā mērķa sasniegšanu. Pasākums būtu uzskatāms par piemērotu noteikto mērķu sasniegšanas nodrošināšanai, ja tas patiesi ataino centienus sasniegt šo mērķi konsekventā un sistemātiskā veidā, piemēram, ja salīdzināmā veidā tiek risināti līdzīgi riski, kas attiecas uz noteiktām darbībām, un ja jebkādi izņēmumi attiecībā uz noteiktajiem ierobežojumiem tiek piemēroti saskaņā ar noteikto mērķi. Turklāt valstu pasākumiem būtu jāveicina noteikto mērķu sasniegšana, un tāpēc, ja pasākums neietekmē pamatojuma mērķi, tas nebūtu uzskatāms par piemērotu.
- (15) Vajadzības gadījumā ar profesionālo kvalifikāciju saistītās prasības būtu jāizvērtē tikai gadījumos, ja var uzskatīt, ka esošie pasākumi, piemēram, patērētāju aizsardzības likums, nav piemērots vai patiesi efektīvs noteiktā mērķa sasniegšanai.
- (16) Valsts iestādēm kā nozīmīgākie citu starpā ir jāņem vērā šādi faktori: saikne starp profesionālo darbību tvērumu, kas attiecas uz profesiju, un nepieciešamo profesionālo kvalifikāciju; uzdevumu sarežģītība, jo īpaši saistībā ar nepieciešamās apmācības vai pieredzes apmēru, būtību un ilgumu; dažādu profesionālās kvalifikācijas iegūšanas veidu esamība; profesionālās darbības, kas rezervētas personām, kurām ir konkrēta profesionālā kvalifikācija, un jo īpaši, vai darbības, kas rezervētas kādiem noteiktiem profesionāļiem, var veikt arī citi profesionāļi; reglamentētās profesijas autonomijas pakāpe, jo īpaši, ja ar reglamentēto profesiju saistītās darbības veikšanu kontrolē un par to ir atbildīgs pienācīgi kvalificēts profesionālis.

- (17) Ja dalībvalstis reglamentē profesiju, būtu jāpievērš uzmanība tam, ka tehnoloģijas attīstība var mazināt informācijas asimetriju starp patērētājiem un profesionāļiem. Ņemot vērā tehnoloģiskos jauninājumus un zinātnes attīstību, vairākām profesijām īpaši nozīmīgi var būt prasību atjauninājumi attiecībā uz pielaišanu šajās profesijās.
- (18) [...] **Dalībvalstīm** vajadzētu pienācīgi ņemt vērā pasākuma ekonomisko ietekmi, [...], jo īpaši pievēršot uzmanību **sniegto pakalpojumu kvalitātei**, [...] konkurences pakāpei tirgū, [...] kā arī tam, kā tiek ietekmētas tiesības uz darbu, personu brīva pārvietošanās un pakalpojumu brīva aprīte Savienībā. Pamatojoties uz šo analīzi, dalībvalstīm vajadzētu jo īpaši noskaidrot, vai ierobežojumu apmērs attiecībā uz pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās [...] ir samērīgs noteikto mērķu nozīmīgumam un gaidāmajiem ieguvumiem.
- (19) Dalībvalstīm vajadzētu salīdzināt izskatāmo valsts pasākumu ar alternatīviem un mazāk ierobežojošiem risinājumiem, kas varētu ļaut sasniegt to pašu mērķi, taču piemērojot mazākus ierobežojumus. Ja pasākumi tiek pamatoti ar patērētāju aizsardzību un ja identificētie riski pastāv tikai profesionāļa un patērētāja attiecībās, negatīvi neietekmējot trešās personas, mērķi varētu sasniegt, izmantojot līdzekļus, kas ir mazāk ierobežojoši nekā darbību rezervēšana profesionāļiem [...]. [...].

(20) [...] **Dalībvalstīm** būtu jāveic [...] **vispārējs** novērtējums, lai noteiktu, kādos apstākļos [...] **prasība** tiek pieņemta un īstenota, un lai jo īpaši pārbaudītu, kādu [...] ietekmi rada vairāku prasību noteikšana **kopā** papildus konkrētai profesionālajai kvalifikācijai. Noteiktu darbību sākšana un izvērsšana var būt atkarīga no tā, vai tiek izpildīti konkrēti noteikumi, piemēram, ar profesijas organizatorisko struktūru saistītās normas, obligātā dalība profesionālā struktūrā, profesionālās ētikas, pārraudzības un atbildības normas. Tāpēc, novērtējot **jaunu vai grozītu** pasākumu [...] ietekmi, [...] **dalībvalstīm** būtu jāņem vērā **šo pasākumu** un citu spēkā esošo profesijas praktizēšanai noteikto prasību **kopējo ietekmi**, piemēram, prasības, kas attiecas uz pastāvīgu profesionālo izaugsmi, obligāto dalību palātā, reģistrācijas vai atļauju shēmu, kvantitatīviem ierobežojumiem, konkrētu juridisko formu un kapitāla daļu vai akciju turēšanu, teritoriālos ierobežojumus, daudznozaru ierobežojumus un nesavietojamības normas, prasības attiecībā uz apdrošināšanas segumu, kā arī valodas zināšanu prasības. **Tādējādi uz spēkā esošajām prasībām, kuras netiek grozītas, neattiektos jauns samērības novērtējums.** Dalībvalsts ieviesto pasākumu nevar uzskatīt par tādu, kas nepieciešams mērķa sasniegšanai, ja tas būtībā dublē prasības, kas jau ir noteiktas citos noteikumos vai procedūrās.

(20.a) Papildu prasību ieviešana var sniegt pievienoto vērtību sabiedrības interešu mērķim, un tas, ka to kopējā ietekme būtu jānovērtē, nenozīmē, ka minētās prasības ir nesamērīgas. Piemēram, pastāvīgas profesionālās izaugsmes prasības var būt noderīgas, lai nodrošinātu, ka profesionāli seko attīstībai savās attiecīgajās jomās, vienlaikus uzlabojot drošumu profesijās, kas pakļautas konkrētam riskam un gadījumā, ja tā attiecas uz tehnisko, zinātnisko, reglamentējuma un ētisko attīstību, un var motivēt profesionāļus piedalīties ar savu profesiju saistītā mūžizglītībā; savukārt attiecībā uz dažām profesijām, ja tas ir vajadzīgi un piemēroti, lai sasniegtu sabiedrības interešu mērķi, obligāta dalība palātā var tikt uzskatīta par piemērotu, lai nodrošinātu pienācīgu uzraudzību.

(20.b) Šajā direktīvā izklāstītos samērīguma kritērijus var attiecīgā apmērā un intensitātē piemērot samērības novērtējumā, ko veic, pirms tiek ieviesti jauni noteikumi vai tiek grozīti spēkā esošie noteikumi. Novērtējumā piemērotajam apmēram un intensitātei vajadzētu būt samērīgiem ar ieviešamā noteikuma saturu un ietekmi.

(21) Lai iekšējais tirgus atbilstīgi darbotos, ir svarīgi nodrošināt, ka dalībvalstis pirms tādu jaunu pasākumu ieviešanas **vai spēkā esošo pasākumu grozīšanas**, kas ierobežo pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās, sniedz informāciju [...] pārstāvošajām asociācijām vai citām attiecīgajām ieinteresētajām personām un dod tiem iespēju paust viedokļus.

(22) [...] **Lai mudinātu dalībvalstis sniegt pienācīgu un regulāri atjauninātu informāciju par profesiju regulējumu, Komisijai būtu jāveicina** paraugprakses apmaiņa **dalībvalstu vidū, tostarp kādā konkrētā veidā dalībvalstis reglamentē profesiju un kādas sekas ir šādam regulējumam.** [...].

- (23) Lai palielinātu pārredzamību un veicinātu samērības novērtējumus, pamatojoties uz salīdzināmiem kritērijiem, ir svarīgi, lai dalībvalsts iesniegtā informācija būtu viegli pieejama reglamentēto profesiju datubāzē un lai [...] **dalībvalstis** varētu iesniegt savas piezīmes.
- (24) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, novērst nesamērīgus ierobežojumus attiecībā uz pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet, ņemot vērā darbības mērogu, tos var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai.

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets

Lai nodrošinātu iekšējā tirgus pienācīgu darbību, šajā direktīvā ir paredzēti kopīgi pamatnoteikumi attiecībā uz samērības novērtējumu veikšanu pirms tādu jaunu normatīvo vai administratīvo aktu ieviešanas **vai esošo grozīšanas**, kas ierobežo pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās.

2. pants

Darbības joma

1. Šo direktīvu piemēro dalībvalstu **normatīvajiem vai administratīvajiem aktiem** [...], kas ierobežo pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās, vai to veikšanu kādā noteiktā veidā, tostarp aktiem, kas ierobežo Direktīvas 2005/36/EK piemērošanas jomā ietilpstošo profesionālo nosaukumu izmantošanu un saskaņā ar šiem nosaukumiem atļauto profesionālo darbību veikšanu.
2. **Ciktāl dalībvalstis transponē** [...] atsevišķā Savienības tiesību aktā **noteiktas** konkrētas **prasības** attiecībā uz konkrētas [...] profesijas regulējumu, šīs direktīvas **4., 5. un 6. pants, izņemot 4. panta 4. punktu**, netiek piemērots. **Šo punktu nepiemēro tādām Savienības tiesību aktos paredzētām prasībām, kas ļauj dalībvalstīm izvēlēties, kā tieši tās veic transponēšanu.**

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro Direktīvas 2005/36/EK definīcijas, **saprotot, ka termins "reglamentēta profesija" attiecas gan uz esošām reglamentētām profesijām, gan uz profesijām, ko dalībvalstis apsver reglamentēt.**

Papildus piemēro šādas definīcijas:

- a) "aizsargāts profesionālais nosaukums" ir profesijas reglamentācijas forma, kurā uz profesionālās darbības vai profesionālo darbību kopuma nosaukumu tieši vai netieši attiecas prasība pēc konkrētas profesionālās kvalifikācijas attiecīgajā jomā, ņemot vērā normatīvos vai administratīvos aktus, un kurā par nepienācīgu šā nosaukuma izmantošanu piemēro sankcijas [...];

- b) "rezervētas darbības" ir profesijas reglamentācijas forma, kurā, pamatojoties uz normatīviem vai administratīviem aktiem, tiesības veikt profesionālo darbību vai profesionālo darbību kopumu ir tieši vai netieši rezervētas reglamentētas profesijas locekļiem, tostarp, ja šī darbība ir kopīga arī citām reglamentētām profesijām.

4. pants

Jauno pasākumu iepriekšējs novērtējums un uzraudzība

1. Dalībvalstis [...] **saskanā ar šajā direktīvā paredzētajiem noteikumiem veic samērības novērtējumu**, pirms tiek ieviesti jauni **vai grozīti esošie** normatīvie vai administratīvie akti, kas ierobežo pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās [...].
2. Visiem 1. punktā minētajiem noteikumiem pievieno [...] **paskaidrojumu**, lai būtu iespējams novērtēt atbilstību proporcionalitātes principam.
3. Iemeslus, kas ļautu uzskatīt, ka noteikums ir pamatots [...] un samērīgs, pamato ar kvalitatīviem un, ja ir iespējams **un ir atbilstīgi**, kvantitatīviem [...] **līdzekļiem, nemot vērā attiecīgās dalībvalsts konkrētos apstākļus**.
4. Dalībvalstis **pēc pieņemšanas** [...] pārtrauga to **jauno vai grozīto** normatīvo vai administratīvo aktu samērību, kas ierobežo pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās, pievēršot pienācīgu uzmanību visām pārmaiņām, kas notikušas kopš attiecīgā pasākuma pieņemšanas.

5. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka 1. punktā minētais samērības novērtējums tiek veikts objektīvi un neatkarīgi, [...] **nemot vērā objektīvus novērojumus.**

5. pants

Pamatojums, ņemot vērā sabiedrības intereses

1. Dalībvalstis nodrošina, ka normatīvie un administratīvie akti, kuri ierobežo pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās un kurus ir paredzēts ieviest vai ar kuriem ir paredzēts grozīt spēkā esošos noteikumus, ir pamatoti, ņemot vērā sabiedrības intereses.
2. [...] **Dalībvalstis** jo īpaši izvērtē, vai šiem noteikumiem ir objektīvs pamatojums, ņemot vērā sabiedriskās kārtības, valsts drošības un sabiedrības veselības mērķus vai sevišķi svarīgus iemeslus saistībā ar sabiedrības interesēm, piemēram, sociālā nodrošinājuma sistēmas finansiālā līdzsvara saglabāšana, patērētāju, pakalpojumu saņēmēju un darba ņēmēju aizsardzība, atbilstīgas tiesvedības nodrošināšana, tirgus darījumu taisnīgums, krāpšanas apkarošana un nodokļu nemaksāšanas un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas novēršana, [...] **transporta** drošība, vides un pilsētvides aizsardzība, dzīvnieku veselība, intelektuālais īpašums, valsts vēstures un mākslas mantojuma, sociālās politikas mērķu un kultūrpolitikas mērķu nodrošināšana un saglabāšana.
3. Tīri ekonomiskas dabas pamatojumu [...] vai administratīvus apsvērumus neuzskata par sevišķi svarīgiem iemesliem saistībā ar sabiedrības interesēm, ar ko var pamatot ierobežojumus attiecībā uz pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās.

6. pants

Samērība

1. Pirms tiek ieviesti jauni **vai grozīti esošie** normatīvie vai administratīvie akti, kas ierobežo pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās, dalībvalstis novērtē, vai šie noteikumi ir [...] piemēroti, lai nodrošinātu noteiktā mērķa sasniegšanu, un nepārsniedz to, kas ir vajadzīgs šī mērķa sasniegšanai.
2. Kad **dalībvalstis novērtē** [...] noteikumu nepieciešamību un samērību, **novērtējuma tvērums ir samērīgs ar noteikuma saturu un ietekmi.** [...]

Dalībvalstis apsver:

a) ar sabiedrības interešu mērķu sasniegšanu saistīto risku būtību, jo īpaši riskus **pakalpojumu sanēmējiem, tostarp patērētājiem**, profesionāļiem vai trešām personām;

b) noteikumu piemērotību [...] noteiktā mērķa sasniegšanai [...];

ba) vai noteikums patiesi ataino sasniedzamo mērķi konsekventā un sistemātiskā veidā;

c) noteikumu nepieciešamību un jo īpaši, vai spēkā esošās konkrētās vai vispārīgākas dabas normas, piemēram, tiesību akti produktu nekaitīguma jomā vai patērētāju aizsardzības likums, nav pietiekamas, lai nodrošinātu noteiktā mērķa aizsardzību;

ca) pasākuma ekonomisko ietekmi, jo īpaši pievēršot uzmanību konkurences pakāpei tirgū un sniegto pakalpojumu kvalitātei, kā arī tam, kā tiek ietekmēta personu brīva pārvietošanās un pakalpojumu brīva aprīte Savienībā;

cb) iespēju izmantot mazāk ierobežojošus līdzekļus sabiedrības interešu mērķu sasniegšanai; ja identificētie riski attiecas tikai uz profesionāla un patērētāja attiecībām, negatīvi neietekmējot trešās personas, dalībvalstis jo īpaši novērtē to, vai mērķi var sasniegt, izmantojot citus līdzekļus, kas nav darbību rezervēšana;

cc) jauno vai grozīto noteikumu ietekmi kombinācijā ar citām prasībām, ar ko ierobežo pielaišanu profesijā vai darbošanos tajā, un jo īpaši to, kā jaunie vai grozītie noteikumi kombinācijā ar citām prasībām sekmē tā paša sabiedrības interešu mērķa sasniegšanu un vai tie ir nepieciešami tā sasniegšanai.

Dalībvalstis apsver arī šādus elementus, ja tie attiecas uz ieviesto vai grozīto noteikumu:

d) [...] **saikni** starp tādu darbību tvērumu, kas attiecas uz profesiju vai ir tai rezervētas, un nepieciešamo profesionālo kvalifikāciju;

e) [...] **saikni** starp uzdevumu sarežģītību un vajadzību iegūt konkrētu profesionālo kvalifikāciju, jo īpaši attiecībā uz nepieciešamās apmācības vai pieredzes apmēru, būtību un ilgumu [...];

ea) iespēju iegūt profesionālo kvalifikāciju alternatīvā ceļā;

- f) [...] vai un kāpēc darbības, kas rezervētas kādām noteiktām profesijām, var vai nevar būt kopīgas arī citām profesijām;
- g) kāda ir reglamentētās profesijas autonomijas pakāpe un kā organizatoriskie un pārraudzības pasākumi ietekmē noteikto mērķu sasniegšanu, jo īpaši, ja ar reglamentēto profesiju saistītās darbības veikšanu kontrolē un par to ir atbildīgs pienācīgi kvalificēts profesionālis;
- h) zinātnes un tehnoloģijas attīstību, kas var **efektīvi** mazināt informācijas asimetriju starp profesionāļiem un patērētājiem.
- i) [...];
- j) [...];
- k) [...].

3. [...]

4. Šā panta 2. punkta [...] **cc) punkta** vajadzībām **dalībvalstis** novērtē [...] **jaunā vai grozītā noteikuma ietekmi, ja to kombinē ar vienu vai vairākām** [...] prasībām, **jo īpaši ar šādām:**
- a) rezervētas darbības [...];
 - aa) aizsargāts profesionālais nosaukums;**
 - b) **pienākums pildīt** pastāvīgas profesionālās izaugsmes prasības;
 - c) nosacījumi, kas attiecas uz profesijas organizatorisko struktūru, profesionālo ētiku un pārraudzību;
 - d) obligāta dalība palātās, reģistrācijas vai atļauju shēmas, jo īpaši, ja tiek prasīts, ka ir jābūt konkrētai profesionālai kvalifikācijai;
 - e) kvantitatīvie ierobežojumi, jo īpaši prasības, kas ierobežo praktizēšanas atļauju skaitu vai kas nosaka to darbinieku, vadītāju vai pārstāvju minimālo vai maksimālo skaitu, kam ir konkrētā profesionālā kvalifikācija;
 - f) konkrētas juridiskās formas prasības vai prasības, kas attiecas uz uzņēmuma kapitāla daļu vai akciju turēšanu vai vadību, tiktāl, cik šīs prasības ir tieši saistītas ar darbošanos reglamentētajā profesijā;
 - g) teritoriālie ierobežojumi, [...] **tostarp**, ja dažādās dalībvalsts daļās profesija tiek reglamentēta atšķirīgā veidā;
 - h) prasības, kas ierobežo darbošanos reglamentētā profesijā kopīgi vai partnerībā, kā arī nesavienojamības noteikumi;
 - i) prasības saistībā ar apdrošināšanas segumu vai citiem individuālās vai kolektīvās **aizsardzības** līdzekļiem saistībā ar profesionālo atbildību;
 - j) prasības saistībā ar valodas zināšanām, ciktāl tās nepieciešamas profesijas praktizēšanai.

7. pants

Ieinteresēto personu informēšana un iesaistīšana

Pirms tiek ieviesti jauni **vai grozīti esošie** normatīvie vai administratīvie akti, kas ierobežo pielaišanu reglamentētās profesijās vai darbošanos tajās, dalībvalstis, izmantojot atbilstīgus līdzekļus, [...] **dara informāciju pieejamu** pakalpojumu saņēmējiem [...] un **citām** attiecīgajām ieinteresētajām personām, **tostarp tām, kas nav** profesijas pārstāvji, un dod tiem iespēju paust viedokļus. **Šajā sakarā dalībvalstis var izmantot valsts procedūras.**

8. pants

*Informācijas apmaiņa starp [...] **dalībvalstīm***

1. Lai efektīvi piemērotu šo direktīvu, [...] **Komisija veicina** informācijas apmaiņu [...] **starp** dalībvalstīm par jautājumiem, uz kuriem attiecas šī direktīva [...], **kā arī** par to, kādā konkrētā veidā dalībvalstis reglamentē profesiju vai **šāda** regulējuma sekas [...].
2. Lai piemērotu 1. punktu, dalībvalstis informē Komisiju par to, kuras [...] **valsts** iestādes ir atbildīgas par informācijas sūtīšanu un saņemšanu.

9. pants

Pārredzamība

1. Iemeslus, kuri ļauj uzskatīt, ka saskaņā ar šo direktīvu novērtētie noteikumi ir pamatoti [...] un samērīgi, un par kuriem paziņots Komisijai saskaņā ar Direktīvas 2005/36/EK 59. panta 5. [...] punktu, [...] **dalībvalstis** reģistrē reglamentēto profesiju datubāzē, kas minēta Direktīvas 2005/36/EK 59. panta 1. punktā, un Komisija pēc tam tos dara publiski pieejamus, **izņemot, ja attiecīgā dalībvalsts skaidri lūdz minētos iemeslus nedarīt publiski pieejamus. Jebkuru šādu prasību pamato.**
2. Dalībvalstis [...] var iesniegt piezīmes Komisijai vai noteikumus **pazīnojušai** dalībvalstij **par noteikumiem un iemesliem, saskaņā ar kuriem šie noteikumi ir uzskatāmi par pamatotiem un samērīgiem.**

10. pants

Pārskatīšana

1. Līdz 2024. gada 18. janvārim un pēc tam ik pēc pieciem gadiem Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šīs direktīvas īstenošanu un izpildi, tostarp norādot tās darbības jomu un efektivitāti.
2. Attiecīgā gadījumā 1. punktā minētajam ziņojumam pievieno attiecīgos priekšlikumus.

11. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka normatīvie un administratīvie akti, kas nepieciešami, lai izpildītu šīs direktīvas prasības, stājas spēkā ne vēlāk kā pēc **24 mēnešiem**. Tās nekavējoties paziņo Komisijai šo noteikumu tekstu.

Kad dalībvalstis pieņem šos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāmas šādas atsauces.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

12. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā [divdesmitajā] dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

13. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē,

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs